

Юнак

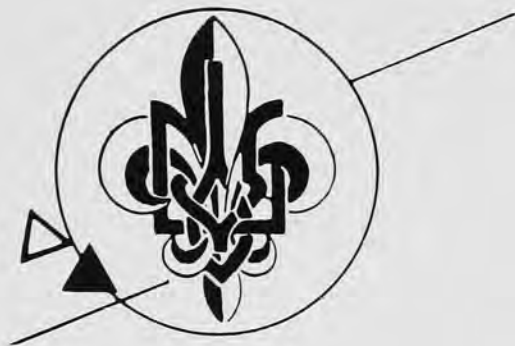
СІЧЕНЬ — JANUARY 1989

*З Різдва Христовим
і з Новим Роком!*

«Юнак» — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця — всього 10 чисел
в році.

Видає Головна Пластова Булава.
Оформлення обкладинки на 1989 рік пл. розв. Коля
Савицький

ЗМІСТ

Сторінка

1. Різдвяні побажання
2. День 22 січня
3. Щедрий вечір, добрий вечір
4. Крути — О.С. Новорічна коляда
5. Різдвяна казка
6. Щедрик і його автор
7. Українські назви місяців
8. Різдво в Маляцках — О.Ю.
9. Падає сніг — М. Сингаївський
10. Щедрівка: „Ой саду, саду“,
Рецепта на шасливе Різдво, 3 Новим Роком
11. Молоде перо: Цвіркуни — Антоній Мішура
12. Місячна казка — Василь Ярошенко
13. Успіхи наших друзів: „Життя в Пласті“ Лади Гапій
14. Оттавська пластова молодь попрашала своїх
улюблених виховників
16. Словогра: Про риби — Вілан
17. Для філіятелістів: 18-та Різдвяна виставка поштових
марок СУФА
18. Поворот у колись — ст. пл. Андрій Мончак
21. Зустрічі з минулим (Із завдань учнів 8 і 9 клас
Свято-Миколаївської школи, Торонто)
23. Датки на Прес-Фонд „Юнака“

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право
виправляти мову, як теж скорочувати й
виправляти одержані матеріали згідно з
пластовою термінологією, пластовими
виховними напрямними та вимогами
юнацького віку читачів.

Редагує колегія

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. сен. Роман Копач

пл. сен. Тоня Горохович

ст. пл. Олесь Кузишин

пл. сен. Олександра Юзенів.

*З Різдвом Христовим
і з Новим Роком!*

На обкладинці: Різдвяна картка у виконанні Валіка
Мороза

ЮНАК

Січень — January 1989

Ч.П. 1 (291)

РІК XXVII

Інтернаціональне стандартно-серійне число

0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА “ЮНАКА”

\$20.00 американських доларів

Ціна одного прим. — \$2.00

PLAST UKRAINIAN YOUTH ORGANIZATION, 144 SECOND AVE., NEW YORK, N.Y. 10003

YUNAK - Ukrainian Monthly Magazine, Published by PLAST PUBLISHING INC.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: 2199 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1N2, Tel. (416) 769-7855

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N.Y., 11702. U.S.A.

З ДРУКАРНІ Мирона Баб'юка, 1525 Emerson St., Rochester, N.Y. 14606 U.S.A.

ЗАПАЛЮЄМО СВЯТВЕЧІРНЮ СВІЧЕЧКУ!

Пригадуємо усім пластункам і пластунам, розсипаним по п'яти континентах світу, що цього року, як і минулими роками, знову усі "зустрічаємося" символічно 6-го січня, о год. 5-тій по пол. східно-європейського часу, коли в Україні сходить перша зірка, запалюючи Святвечірню Свічечку. У США і Канаді о год. 10 вранці.

У хвилині запалення цієї свічки, поодинокі чи у пластовому гурті, з'єднаймося думками і бажаннями з усіма близькими та далекими — родиною та друзями та поздоровімо їх із цим великим Святком.

С К О Б !

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

Головна Пластова Булава

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ

найсердечніші привітання з побажанням всього добра
— віри і запалу, щоб завжди була готовість і сила служити
Богові й Батьківщині —

Начальному Пластунові пл. сен. Юрієві Старосольському,
Головним і Крайовим та Станичним Пластовим Проводам,
Проводам Пластприяту
та усім Пластункам і Пластунам у світі,
а зокрема Пластовому Юнацтву, Співробітникам
і Передплатникам "Юнака"

ш л е

Реданція та Адміністрація "Юнака"

День 22 січня

1918 1919

ВИЗНАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Коли як кожного року ми пластуни будемо відзначувати знаменні для нашої історії дати 22-го січня 1918 і 1919 років — проголошення незалежності і соборності Української Держави, може не всі будемо свідомі, що в тому часі Україна була не лише вільною та незалежною, але також признаною усіма чужинецькими урядами державою. Хай отже ці історичні факти — коли і хто визнав нашу державу — допоможуть молодим читачам більше цінити й відзначати цю найважливішу подію у нашій історії.

МІЖНАРОДНЕ ВИЗНАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ (1917-21 рр.)

1917 році: Румунія — 23-го грудня.

В 1918 році:

Франція — 3-го січня, Великобританія — 6-го січня, США — 9-го січня, Советська Росія — 10-го січня.

12-го січня:

Німеччина, Австро-Угорщина, Болгарія, Туреччина.

В половині січня:

Японія, Китай, Португалія, Ідель-Урал — в половині березня, Кубанщина — 2-го червня, Білорусь — 8-го червня.

4-го липня:

Данія, Греція, Норвегія, Персія, Іспанія.

16-го липня — Вірменія.

4-го серпня — Грузія, 8-го серпня — Донська Держава, у половині серпня — Сибір, 23-го серпня — Фінляндія, 4-го вересня — Литва, у половині вересня — Азербайджан, 26-го жовтня — Польща, 2-го листопада — Швеція, 2-го листопада — Швейцарія, 30-го листопада — Баварія.

В 1919 році:

24-го лютого — Мадярщина, 23-го березня — Північний Кавказ, 8-го квітня — Чехо-Словаччина, 25-го травня — Ватикан, 8-го липня

— Голляндія, 24-го липня — Італія, 10-го жовтня — Іспанія.

В 1920 році:

9-го березня — Бельгія, 25-го березня — Латвія.

В 1921 році:

5-го лютого — Аргентина, 16-го листопада Данціг-Вільне Місто.

ВЗАЄМИНИ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Всесвітній Поштовий Союз від лютого 1918, Міжнародний Червоний Хрест — від червня 1919,

Ліга Народів — від квітня 1920 року.

ЩО ЗНАЄТЕ ПРО ГИМНИ УКРАЇНИ?

1. Хто є автором слів українського гімну "Ще не вмерла Україна"?

2. Хто скомпонував музику до українського національного гімну?

3. Котра пісня уважалася гімном галицьких українців перед створенням гімну "Ще не вмерла"?

4. Котрі пісні поруч національного гімну набрали характеру гімнів?

Відповіді

1. Павло Чубинський. Його вірш "Ще не вмерла Україна" появився у львівському часопиті "Мета" 1863 р. помилково під ім'ям Т. Шевченка.

2. Михайло Вербицький, того самого року, в якому появився і текст гімну.

3. Вірш Івана Гушалевича "Мир вам, браття, всім приносим", визнаний гімном Головною Руською Радою у Львові 1848 року.

4. "Не пора" слова І. Франка, музика Дениса Січинського і пісня-молитва О. Кониського "Боже Великий Єдиний", що її співають після богослужень.

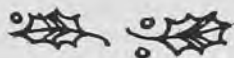

Щедрий вечір, добрий вечір,

ДРУГИЙ СВЯТ-ВЕЧІР АБО ЩЕДРИЙ ВЕЧІР

Коли Свят Вечір це стисло родинне свято й ми звичайно проводимо його лише у родинному колі, т. зв. у нас Другий Свят-Вечір напередодні Йордану часто є більше відкритим, із запрошуванням також дальших родичів, а то й знайомих. У Західній Україні поміж двома світовими війнами був звичай, що різні товариства разом святкували Щедрий Вечір. Робили це також пластуни. І Щедрий Вечір з колядуванням і щедруванням у пластовій домівці був дуже популярним. Зачинають цей давній звичай тепер відновляти і минулого року знаємо, що Щедрий Вечір спільно святкували сеніори Пластової Станиці в Нью Йорку, а ми певні, що вони не були єдині. Може й цього року хтось піде за тим прикладом. Тому в цьому числі подаємо опис традиційного святкування Щедрого Вечора, як також щедрівки для використання нашими читачами.

ЗВИЧАЇ І ТРАДИЦІЇ ЩЕДРОГО ВЕЧОРА

Напередодні Йорданських свят, себто Богоявлення або популярно званих в Україні Водохрищів, святкуємо другий Свят-Вечір — "Голодну кутю". А тому, що цього ж вечора починається сезон співання щедрівок, в Галичині "Голодна кутя" звалася "Щедрим Вечором," дарма, що ця назва зовсім не підходила до даного дня, бо весь цей день аж до вечірньої зірки, після якої щойно можна було їсти, був суворий піст.

На вечерю подають тільки пісні страви: смажена риба (а як не було риби, то оселедці), вареники з бараболями й капустою, гречані млинці на олію, кутя і узвар-компот із сушених овочів — яблук, грушок, сливок і вишень. Так як і кутю, так і узвар дуже шанували в Україні та їли його не тільки на Багату й на Голодну кутю, але також при кожному іншому, незвичайному випадку, як ось, на христинах чи на похороні. На христинах узвар мав особливу назву "опеньки".

В цей день у церкві священник святить воду. Люди, йдучи по свячену воду, завітчують глечики, пляшки й банки сухим зіллям, "щоб Бог милував від злої напасти".

Коли ж принесуть до дому свяченої води, господар робить із сушеного зілля кропило і кропить свяченою водою спершу все в хаті, а

потім комору, стайню, stodолу — всі господарські будинки. За господарем-батьком іде найстарший син або донька й тримає в руці крейду. Яке місце батько покропить свяченою водою, на тому місці син або донька пише крейдою хрест. У хаті пишуться хрести на дверях, вікнах, на столі, на скринях — скрізь. В господарських будинках кропляться свяченою водою і пишуться крейдою хрести на плугах, боронах, косах, сівалках та ін. Свяченою водою кропиться також худобу: корови, воли, коні, вівці. Не кропиться тільки свиней і курей.

Перед вечерею батько стає на коліна перед образами й проводить молитву. Помолившись, сідає до стола й запрошує сидати всіх у хаті, так як це було на Свят-Вечір.

В цей вечір щедрують діти й дівчата. Хлопці йдуть щедрувати під вікно лише тієї хати, де є доросла дівчина.

На Щедрий Вечір, так як і на Свят-Вечір, за народним віруванням, німі тварини говорять людською мовою, але підслухувати цю мову є гріх і за це Бог карає.

Г. Л. Н. — За "Шляхом"

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED

Realtor — Insurance Agent

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404

2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555

4984 Dundas St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666

INSURANCE:

2336-A Bloor St. W. — Toronto — Tel. 763-5666

КРУТИ

Їм північні вітри гудуть;
Їм сніги завівають путь,
А вони йдуть без спочину,
А вони без загину йдуть.
Їм шати залляла кров,
На шмаття їх хоругов,

Та кожен, кожен із них
Смертю — смерть поборов.
Вслухаються в гуд і тиш
І чують, як ти гориш;
І сходять криком німовним
Кривавим криком — коли ж?

О.С.

НОВОРІЧНА КОЛЯДА

Сійся, родися, жито-пшениця,
Жито-пшениця, всяка пашниця.
Зароди, Боже, хліба багато,
Щоб не журились батько та мати,
Щоб їхні діти горя не знали,
Зароди, Боже, хліба не мало.
Зароди, Боже, хліба доволі,
Щоб ми зазнали кращої долі.
Щоб ми зазнали кращої долі,
Щоб не стогнали в тяжкій неволі,
Щоб наша доля нас не цуралась,
А ширим словом нас привітала.
Сійся, родися, жито-пшениця,
Жито-пшениця, всяка пашниця.
Зароди, Боже, хліба доволі,
Дай нам підмогу в битві за волю.
Пошли нам силу в битві за щастя,
А супостату хай буде трясця!

* * *

На щастя, на здоров'я, на Новий рік доброму
господареві та його чесному роду.

Тому роду не буде переводу, в кого в сімействі
злагода й згода.

М. Ладо
(Володимирська в'язниця)

РІЗДВЯНА КАЗКА

А як народився Ісусик маленький у колибі, то була морозна ніч над усією Верховиною. Ялиці стояли зачаровані, а на стежках виблискував сніг холодним хрусталем.

І лежало Дитятко Боже на сні, накрите квітчастою хусткою Марії, і дрижало з холоду. І в тузі хилилася над Ним Мати Свята.

І засіяла Зоря ясна над полонинами і злетіли два янголи шостикрили з неба, щоб сторожити Дитятко.

А сніг світив дорогами жемчугами під синявим промінням зір...

І прийшли три царі-мудрці. І побачили Правду безмірну та вічну, що у славі, поміж янголами могутніми явилася людям. І низько склонили вони голови свої вінчані і зложили в дарі найдорожче, що мали у царствах своїх: золото мерехтяче і пахощі чарівні і дорогі тканини, тонкі, мов павутинка, мудримі взорами розмальовані...

Поклонилися і повернулися у свої царства. А глибокий сніг хрупотів під їх ногами...

І прикрила Марія Дитятко дорогими тканинами і поклала біля Нього дари безцінні. Та не загріли тонкі, мов павутиння, серпанки змерзлої Дитини. А холодне золото так і пекло малесенькі ручки. А мороз ставав щораз то лютіший...

І прийшли три пастушки-гуцулики. І побачили Царя могутнього і Силу непоборну у величі своїй, між янголами шостикримилими. І з жахом припали на коліна перед порогом колиби і не могли промовити ні слова. І дрижачими руками поклали перед себе найкраще, що мали: свої ягнятка.

І повні покори відійшли домів. А сніг скрипів під їх постоломи, коли відходили...

І кликала Марія ягнят, щоб полягали біля Дитятка та загріли Його своїм віддихом... Та ягнятка, налякані, самі змерзлі, збилися в громадку біля порога та жалібно BLEЯЛИ...

І в глибокій тузі похилилася Мати Свята над Дитятком... А в Дитятка дрібні слізюньки котилися з оченят та перлинами замерзали на посинілому від холоду личку...

І прийшло мале дівчатко. І побачило Дитя, що плакало від холоду і зажурену Матір Його.

І не злякалося грізних янголів шостикрилих, що сторожили входу до колиби. І назбирало гілячок, що лежали кругом, і одну з них приложило до свого серця. І ясним полум'ям запалала гілячка і запалило дівчатко тою гілячкою вогник на порозі колиби...

І ясні промінчики замиготіли по сірих стінах. І вмить стало тепло і радісно кругом. І всміхнулося Дитятко і простягнуло маленькі рученьки до золотих іскор, що снопами висипалися із вогника. І зраділи ягнята і стали радісно помекувати, і на суворих обличчях янголів розцвіла незбагнена усмішка...

І впав серпанок туги із лиця Марії. І поклала Вона білі долоні на руських косах дівчатка і спитала:

— Хто ти, дитино?

— Я — українська пластунка, відповіло дівча, глядячи просто в ласкаві очі Марії.

І ніжно пестила рука Пречистої руську голівку і в задумі промовила Вона:

— Ти жаром серця свого Дитя Боже від холодної смерті врятувала. Нехай той жар буде тобі благословенням... Нехай гріє тебе і друзів твоїх у ніч холодну та безпросвітню. І нехай веде вас до Землі Обіцяної, не гаснучи ні на хвилю...

І пішло дівча у світ. І ясним промінням світило у темряві її серденько... А на шлях проважали її ласкаві очі Марії...

Леся Храплива

ЩЕДРИК І ЙОГО АВТОР

У різдвяному часі, коли із усіх голосників ллється святочна музика, колядки та пісні, напевно не один із наших читачів слухає також прегарну композицію української щедрівки, яку переклали на англійську мову та яку співають найкращі хори.

Автором цього "Щедрика" є відомий український композитор Микола Леонтович, який загинув у невияснений спосіб 1921 року у хаті свого батька на Поділлі. Загинув, застрілений правдоподібно большевицьким агентом у розцвіті своїх сил і музичної праці. Микола Леонтович виховувався під впливом славного батька української музики та композитора Миколи Лисенка і працював як учитель хорового співу й диригентури в різних школах на Поділлі, Київщині та Катеринославщині.

Залишив по собі більше як 130 опрацьованих народніх пісень на хори та кілька творів на слова поетів. Найбільше відомі із його творів саме "Щедрик", що здобув своєю прегарною радісною музикою славу в багатьох країнах, "Почаївська Божа Мати", "Над річкою беріжком", "Козака несуть" та інші. Працював також над оперою п. н. "Русалчин Великдень", але, на жаль, її не закінчив. Але усі хорові твори Леонтовича, й ці побудовані на народніх піснях і власні, загальнолюблені та цінені, їх залюбки всюди співають наші найкращі хори. А "Щедрика" співають усі, свої та чужі, — лишень рідко можна серед чужих почути, що "Щедрик" це композиція українського композитора.

ЩЕДРИК

Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка,
Стала собі щебетати,
Господаря викликати:
— Вийди, вийди, господарю,
Подивися на кошару,
Там овечки покотились,
А ягнички народились.
В тебе товар весь хороший,
Будеш мати мірку грошей.
Хоч не гроші, то полова,
В тебе жінка чорноброва.
Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка.

Із збірника "Українські народні пісні"
М. Леонтовича, Київ 1952 р.

Богдан Лепкий

Дідух, ялинка, свізегки,
Зологені горішки;
Трояндами цвітуть щіжки,
Дзвіночком дзвонять смішки.

Пустують діти. А в куті
Сидить дідусь на лаві.
Зі стін всміхаються святі,
Бо раді тій забаві.

Нараз: хтось ходить під вікном!
Хтось сперся на загаті...
Втихомирилося кругом,
Пішов мороз по хаті.

Дідусь вікно перехристив:
«Ніщо. Звизайні регі.
Це дух Івана приходить
До хати, на Свят-Везір».

УКРАЇНСЬКІ НАЗВИ МІСЯЦІВ

У цьому, січневому числі "Юнака", на початку нового календарного року, поміщуємо статтю про українські назви поодиноких календарних місяців. Сподіваємося, що нашим читачам буде цікаво довідатися, від чого походять назви поодиноких місяців нашого календаря.

Ілюстрації, які поміщуємо разом із цією статтею, взяли ми з календаря Отців Василіян "Світло" в Торонті на 1970-ий рік. — Редакція.

Предки сучасних слов'ян, як і інші народи, поділяли рік не на точно визначені відтинки часу, а на періоди, що відповідали терміну певних господарських робіт або, тих чи інших явищ у природі. Так, у році слов'яни розрізняли періоди жнив, період рубання і спалювання дерев (при вирубному хліборобстві), період опадання листя з дерев, період появи бджолиних лялечок і т. д. Сучасні українські назви місяців зберігають у більшості випадків ці старі слов'янські назви пір року.

СІЧЕНЬ

Січень. Назва місяця вказує на те, що слов'яни колись займалися підсічним (вирубним) хліборобством. Отже, січень — це час, коли вирубалися (порівняй: сікти) дерева, щоб створити захисну смугу навколо лісів, які пізніше спалювалися і на місці яких потім були оброблювані земельні ділянки.

Лютий. Назва дуже прозора. Це один із зимових місяців, коли бувають міцні (люті) морози.

ЛЮТИЙ

БЕРЕЗЕНЬ

Березень. Місяць берези, яка в цей час розвивається і з якої виточують солодкий сік. Можливо, що в цей час берези також спалювалися для розчистки місця на орання. Про це свідчить стара українська назва березня — березозіль, березіль, тобто місяць березової золи.

Квітень. Так називали пору квітів, цвітіння.

ТРАВЕНЬ

КВІТЕНЬ

ЧЕРВЕНЬ

Травень. Час, коли починає рости трава.

Черезень. Це пора черв'ячків. Про яких саме черв'ячків ідеться, ми точно не знаємо. Відомо, що старі слов'яни збирали влітку певну різновидність черв'яків, з яких видобували червону фарбу. Наше слово «червоний» означає буквально «черв'яковий» і походить від слова «чрьвь» — «черв'як». Але можливо, що червень — це час, коли розвивались лялечки — черв'ячки бджіл. Бджільництво, як відомо, посідало в господарстві слов'ян важливе місце.

ЛИПЕНЬ

СЕРПЕНЬ

Липень. Пора цвітіння лип.

Серпень. Назва походить від слова «серп». Серпень — місяць серпа, жнив, збирання врожаю.

Вересень. Назва місяця утворена від слова «верес» (російське «вереск»). Це рослина, що цвіте саме у вересні і з якої бджоли збирали мед.

Жовтень — час, коли листя на деревах починає жовтіти.

ВЕРЕСЕНЬ

ЖОВТЕНЬ

Листопад — період опадання листя з дерев, глибока осінь.

Грудень — зимовий місяць. На це час земля змерзається в грудки, утворюючи нерівності (грудки) на дорогах. У старовину в Україні-Русі існував навіть вираз «по грудну путі», тобто «нерівним, грудкастим шляхом».

ЛИСТОПАД

ГРУДЕНЬ

Багато із цих українських назв місяців можна зустріти і в інших слов'янських мовах: білоруській, болгарській, сербській, польській. Наприклад, польське **юти** — лютий, чеське **брже-зен** — березень і т. д.

РІЗДВО В МАЛЯЦКАХ

Я мала 13 років, коли розпочалася війна німців з більшовиками. Навесні 1944 року більшовицький фронт присунувся вже дуже близько до західних границь України і сотні тисяч втікачів залляли шляхи на Захід.

Ми з мамою і татом також втікали. Чому — чи німці були ліпші? Ні, але вибір треба було зробити. Тато воював з Петлюрою проти більшовиків у часи Української Державности, а таким дорого була тільки в тюрму чи Сибір.

В липні наша кількатисячна валка перейшла Попрад і поїздами й тягаровими автами роз'їхалася в усі сторони Словаччини.

— Висідати, висідати, — заповіли словацькі урядовці, коли ми опинились у якомусь маленькому, немов із середньовіччя містечку. Нас примістили в школі, бо були літні вакації і вона стояла пуста. І так замешкали ми в клясах, повідсували лавки попід стіни. Спали на підлозі, постеливши кози й ковдри, які ми передбачливо везли, виїжджаючи з дому.

— Чому ви втікаєте, — запитували мене дівчата-словачки, які з цікавістю оглядали нас. — Та ж „руси“ то брати наші... Вияснявали ми, як могли, але наші пояснення не мали зрозуміння. Словаки хотіли на зміну німцям „русів“...

Одного дня ідучи з Іркою на прохід містом, ми побачили на ринку гурт людей, які жваво щось вигукували і навіть співали. Підійшли ми ближче і побачили, що в колі стояли молоді хлопці з червоними хустками на шнях.

— Це наші партизани, — хвалилася нам якась словачка. — Їх в горах багато і скоро вони нас освободять.

В школі ж люди були зажурені. Було страшно, що кожного дня більшовицькі партизани, словаки захоплять цілковито містечко і тоді або нас оточать дротами, або відразу повернуть більшовикам. Мужчини радили, що робити. Тато з бувшим посадником нашого міста заспокоювали жінок, мовляв — в місті ще є німці і загрози нема.

Але вечором тато з п. Залуським і Німченком кудись вибиралися. Вбирали темні сорочки і штани, випробовували лампки.

— Підуть перевірити, чи не можна перейти границю до Мадярщини, — пояснювала шепотом мама. Тут вже небезпечно, кожної ночі можуть прийти партизани... Але не журися, все буде добре.

Тої ночі ніхто не спав. Лежали в спільних „спальнях“, і з тривогою очікували повороту трьох розвідників. Мама молилася шепотом...

Починало ясніти, а тато не було. На подвір'ї школи вже кухарі готували сніданок. Зажурені встали ми і пробували сьак-так привести свій одяг до порядку.

— Не бійся, напевно тато перейшов до Мадярщини і шукає способів, як нас всіх туди перевести.

Десь біля 10-ої години біля брами зупинився мотоцикл. На ньому був молодий партизан з червоною хусткою. Він з причепки витягав щось тяжке, обмотане коцом і поклавши на землю від'їхав, ще й помахав рукою. Люди підбігли, десь взялась поліція.

— Не підходь, не підходь, — злупала мене за плечі мама.

— Це Залуцький, Залуцький, — з жахом передавали вістку люди. — Його застрілили...

* * *

Тато і п. Німченко не повернулись, а ми за кілька днів, разом зі всіми, поїхали поїздом на захід. Опинились в місті Маляцки, недалеко столиці Словаччини — Братислави. Кілька днів прожили ми таки на залізничному двірці, а потім добрі словаки попримали окремі родини до себе.

І нас з мамою прийняла до себе словачка-вдова. Дала нам кімнату і старалась допомагати, як могла, хоч також не розуміла, чому ми втікаємо.

Ми з мамою то плакали за татом, то потішали себе, що він десь з партизанами, або на Мадярщині. Пройшла так осінь і настала страшна, холодна зима.

Якраз день перед Різдвом впав такий сніг, що міська управа викликала всіх мешканців хат і наказала кожному прокопувати зі своєї хати до дороги тунель. Не було вітру, сніг був сухий, то словаки, та й ми з ними, з приємністю працювали.

Коли повернулись з цієї праці до кімнати, чекала нас несподіванка. Пані Павляк, наша господиня, поставила нам в кімнаті прикрашену ялинку і запросила на вечерю.

А вночі вийшли ми на срібний, кришталевий світ... Все було біле, біле... А дорогами, які ми проложили вдень, ішли святково вбрані люди до величавої готицької церкви, що стояла на майдані посередині міста.

— Христос Рождається! Христос Рождається!, — вітали нас з мамою під церквою знайомі, з якими ми були в школі та їхали поїздом. Ми з ними бачилися тепер не часто, бо і ми, і вони працювали де вдалось.

— А знаєте, що Петрівські поїхали до Німеччини... А Марія Піддубна вернулась назад, на схід... А в Ревуці партизани зловили кількох наших мужчин і їх досі нема... А пані Вербицька віднайшла свого сина...

Отак обмінювались новинами, але про тата нашого ніхто нічого не міг нам сказати.

Зайшли ми в церкву. Прибрана ялинками, осяяна світлами, вона була мені надхінням. Я була певна, що ось, ось і ми зустрінемося з татом, ось, ось і ми повернемося в Україну.

Сотні людей тиснулись ближче до переду, бо приходили все нові й нові. А вкінці понеслось зворушливе „Тиха ніч, свята ніч...”

Всі ми — втікачі плакали. Що нас чекає далі, де наші рідні...

* * *

Під спів колядок почали люди виходити з церкви. Я міцно тримала маму за лікоть. Ми затримались на хвилину на сходах з церкви і дивились на людей, шукаючи знову за знайомими. В одному гурті хтось до нас махав руками. Хтось нас кликав... Ми почали пробиватись в ту сторону, та це не було легко. Вже аж коли добились зовсім близько побачили окруженого нашими знайомими — тата! Люди не давали нам добре обнятись, так розпитували, що було, як це сталося...

Боже, яке це було радісне для мене Різдво!

Л.Ю.

Картина маляра Петра Холодного

М. Сингаївський

ПАДАЄ СНІГ

Кличу тебе. Викликаю
на перехрестя душі і доріг.
У хуртовини, в засніжжя гукаю...
Падає сніг. Падає сніг.

Буду в душі — і малим, і дорослим.
Сиву сосну запрошу на поріг.
В іней сосни, вчаровані сосни.
Падає сніг. Падає сніг.

Стелеться біле зимове диво.
А крик мій — без голосу, як на гріх.
Не знатимеш ти, що мені журливо...
Падає сніг. Падає сніг.

Добре, що я пожуритися вмію,
слухать безжурний жіночий сміх.
Добре піти в снігову завію...
Падає сніг. Падає сніг.

Що принесу я в душі бентежній?!
Все, що для світу — для тебе зберіг.
Кажуть: бажання в людей безмежні...
Падає сніг. Падає сніг.

ОЙ У САДУ, САДУ

Щедрівка

А у тому саду сивий коник грає.
Радуйся!...
А до того коня ніхто не приступить.
Радуйся!...
А тільки приступить молодий Іванко.
Радуйся!...

РЕЦЕПТА НА ЩАСЛИВЕ РІЗДВО

Візьміть холодну зимову ніч, додайте дві частини білого, іскристого, пухкого снігу, вимішайте це в такому чистому, морозному повітрі, щоб аж дух захоплювало.

Окремо у щедрому серці змінуйте чар маленької дівчинки, цікавий погляд хлопця, любов батьків, огорніть теплим рушником традиційних звичаїв і поставте все це обережно в тепломі місці, щоб почало ферментувати і рости. Додайте трішки прянощів мрій, якщо ви молоді, і споминів, якщо ви старші.

З НОВИМ РОКОМ

Сію, сію, посіваю,
З Новим Роком Вас вітаю,
Щастя і радості бажаю.
Хай наша рідна Україна
В добрі і мирі прожива.
В добрі і мирі: — Мамо, мамо!
Твої слова святі повік!

Віншую Вам на Новий Рік,
Щоб добро текло до Вас рікою,
Та щоб жили Ви у бажанім спокою.

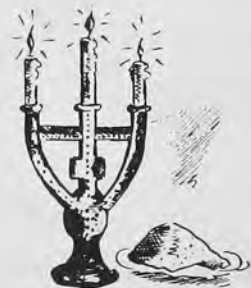
Сію, сію, посіваю,
З Новим Роком Вас вітаю,
Посіваю в Вашій хаті,
Будьте радісні й багаті.

І щасливі і здорові,
Не скупі на добрім слові.
І невтомні як бджола,
І веселі як весна.

Дозвольте всій цій мішанині вирости в теплі почуттів доброї волі супроти всіх людей. Подавайте на стіл при співі колядки в атмосфері тепла і взаємної любови.

Ця рецепта забезпечить вам щасливе Різдво.

ЦВІРКУНИ

Іван та Люда Михайленки уже два роки, як одружені, і на Людин день народження вони поїхали на вакації до Нової Зеландії. Знайшли собі маленький готель біля маленького озера. В озері можна ловити рибу та вугрів, але заборонено плавати човнами.

Після вечері вони пішли до озера.

— Ой, як гарно тут, Іване! Чи чуєш, як цвіркуни співають? сказала Люда.

Тим часом підійшов до них американець. Цей чоловік був низького росту, але мав таку бороду, що закривала йому рот і ніс.

— Чуєте, як цвіркуни співають? — запитав американець.

— Так, відповіли Іван та Люда, — гарно співають.

— Якби ви знали, про що вони співають, то не сказали б, що гарно... сказав американець у відповідь.

Люда була трохи боягузом і як це почула, то злякалась.

— Прошу зайти до мене до готелю, і там поговоримо про це.

— Вибачте, пане, — сказав Іван, — ми ж вашого імени не знаємо, а ви запрошуєте нас на гостину.

— Мене зовуть Дикий, Михайло Дикий, сказав американець. Через деякий час зайшли вони до готелю, і п. Дикий дістав пляшку вина, налив Іванові, Люді й собі й почав оповідати:

— Слухайте, як ті цвіркуни співають. Я сім років їх слухав і лише вчора довідався, про що співають,... сказав пан Дикий. — Вони говорять один до одного з допомогою морської абетки.

— І що ж вони кажуть? — запитав Іван.

— Згадують імена померлих, — сказав пан Дикий. Потім він вийняв з кишені чорний бльокнотик. У ньому були написані якісь літери, рисочки...

— Бачите, усі оці рисочки? — запитав Дикий. — Оцими рисочками вони розмовляють.

— Я не розумію, — сказав Іван, — покажіть нам, як вони говорять.

— Добре, я вам покажу, — сказав Михайло, — але сидіть дуже тихо, прошу.

Дикий сидить та прислухається, а потім собі муркоче:

— Пульс, пульс, тихо, тихо, пульс, тихо, пульс, пульс, тихо, тихо, пульс...

Так він сидів з п'ять хвилин і тихо муркотів.

— Я думаю, цього вже досить, — голосно сказав Дикий.

Як це він сказав Іван та Люда злякалися, бо ніхто не говорив, всі слухали цвіркунів, а пан Дикий тоді голосно вигукнув:

— Ось дивіться, вони говорять такі імена: Ярослав, Вий, Григорій, Сок, Марія, Калина, Леся Ук... Бачите, це не жарти, вони згадують імена померлих.

Іван бачить, що Люда вже аж тремтить і він пригорнув її до себе, кажучи:

— Не бійся, Людо, я думаю, що це тільки байка. А потім звернувся до Дикого:

— Уже 11-та година ночі, ми дуже стомлені, ми ще завтра до вас прийдемо, й поговоримо. А дорогою Люда сказала:

— Іване, я тепер ніколи не зможу спокійно слухати, як цвіркуни співають.

Зайшли вони до кімнати. Іван пішов митися, а Люда сіла на ліжко та слухала цвіркунів. Тим часом Іван гукнув, щоб принесла рушник та й сама йшла митися.

Коли прийшов ранок, вони вже забули про цвіркунів та пана Дикого. А після сніданку пішли до озера купатися, а в обід, замість їсти в готелі, пішли до італійського ресторану, де довгенько сиділи, їли та розмовляли, втішалися, що був гарний день. Офіціант запитав, чи бажають ще щось замовити, але Іван подякував і заплатив за обід.

Тільки вернулись до готелю, як підбіг пан Дикий і трохи не розплакався:

— Ой, де ви були увесь день? — запитав він тремтячим голосом, — ходіть зі мною. Дикий посадив нас біля столу і замовив пляшку вина.

— Знаєте, я сьогодні знову слухав цвіркунів і записував усі імена, а між ними і своє почув, — сказав Дикий одним духом. — Слухайте, вони знову тільки моє ім'я кажуть: „Михайло Дикий, Михайло Дикий...”

— А що ми можемо допомогти? — запитав Іван.

— Будьте зі мною, — сказав, тремтячи, Дикий. — Я боюся, щоб вони мене не схопили.

Люда нервово подивилася на Івана.

Я не буду вам перешкоджати, — додав Дикий, — я буду сидіти окремо, але я мушу вас бачити.

Тоді він пішов до іншого стола й там сів, уважно дивлячись на Люду та Івана. Допивши своє вино, Люда сказала, що вже 12-та година ночі, пора йти спочивати. Як тільки вони вийшли з за столу, підбіг пан Дикий: „Куди ви йдете?”

— Відпочивати, пане Дикий, уже 12-та година ночі. — І пан Дикий подякував, що посиділи з ним. Попрошавшись, Михайленки вийшли. Уже тоді Дикий крикнув: „Чи могли б ви лишити свої двері трохи відхилені і прийти до мене, як я покличу! Я у 20-тій кімнаті.” — Ми погодилися.

Десь перед четвертою годиною ранку жажливий вереск збудив Люду та Івана. „Що сталося, Іване?“... запитала, прокинувшись Люда тремтячим голосом.

То пан Дикий кричить, — відповів Іван і, схопившись з ліжка, кинувся бігти до Дикого.

— Не лишай мене! — крикнула Люда. — Ну, то ходімо разом, — і вони вибігли з хати.

Що сталося, пане Дикий? — крикнув Іван, підбігши до дверей з числом 20.

Ніхто не відповів, але Іван почув, що щось шуміло, ніби там мільйони крилець, що шелестіли. А потім усе затихло. Відчинивши двері, вони побачили

розбиту шибку вікна, а на підлозі — пана Дикого в калюжі крові. Люда заверещала й зомліла. Іван підбіг до Дикого і взяв за руку. Пульс був дуже слабкий. Дикий ще ледь прошептав:

„Ярослав Бий, Михайло Дикий, Іван Михайленко, Люда Михайленко. — Сказавши це, пан Дикий замовк. В кімнаті стало тихо, тільки було далі чути шелест цвіркунів.

Антоній Мішура, 15 років,
студент Школи українознавства в Ессендоні. Це оповідання відзначене на 8-ому Конкурсі молодечої творчости в Мельборні, Австралія.

МІСЯЧНА КАЗКА

Один невдаха прийшов до судді і сказав:

— Вислухайте мене, маю скаргу.

— Говори.

— Я маю скаргу на місяць.

— Говори, — ще раз сказав суддя, зовсім не дивуючись.

— Коли вперше я зустрівся зі своєю Марусею — почав оскаржувач, — тоді молодий тоненький місяць заплутався в галузках дерев і мене зачарував. Моя Маруся спершу була солодка, як цукор, потім стала їдка, як сіль, а далі гірка, як перець. Це все вимагає кари.

— Кому?

— Місяцю.

— Чому?

— Як не глянь, він збив мене з пантелику.

Суддя насупився, споважнів і виніс вирок:

— Пішли йому цукор, сіль і перець. Хай йому буде так, як тобі — солодко, солоно і гірко.

— Але ж це неможливо виконати!

— Ой-я-я! — посміхнувся. — Ось порада. Постав у ракету три контейнери з цукром, сіллю й перцем. Вмонтуй до розпилювача і пошли.

— О мудрість! — промовив невдаха.

Коли вийшов, почав міркувати.

На землі солодощі, сіль і гіркоту я одержував безкоштовно, а туди, на місяць треба все післати за гроші. До невдач ще дійдуть і клопоти. Ні, пощо мені це...

А місяць за всім отим стежив і навіть був трохи злякався, щез за хмари, потім пішов на відпустку на своїх два довгі тижні, а опісля з'явився тоненький з двома ріжками, заплутався у молодих галузках і кликнув у всій своїй абетці: — Кохайтеса, люди!

Василь Ярошенко

„ЖИТТЯ В ПЛАСТІ” ЛАДИ ГАПІЙ

Від редакції: Коли ми літом цього року дістали кілька чисел гарно видаваної і цікаво редактованої шкільної газетки Мовнт Сейн Домінік Академії в Колдвелл, Нью Джерзі, то побачили, що її головною редакторкою є наша добре знайома з Пласту ст. пл. Лада Гапій. Вона не лише дуже добре пише, але і до того зуміла своїх товаришок зацікавити нашим святкуванням 1000-річчя Християнства і написала довгу обширну інформаційну статтю, яку розпочала так: „Кожний, що мене знає, знає що я є дуже горда із свого українського походження...”

Перечитавши це точно, ми звернулися до ст. пл. Л. Гапій, щоб дала нам інформації про себе і з її власноручно написаного життєпису ми довідалися, що Лада від малої дитини „живе в Пласті” Отже віддаємо її голос, щоб сама розповіла про це:

Я, ст. пл. Лада Гапій від малку любила читати і писати і замість бавитися ляльками, я звичайно сиділа і читала книжки. Як я мала три роки, батьки записали мене до музичного дошкільця, а два роки пізніше я почала ходити до садочку при Школі св. Івана Хрестителя в Ньюарку.

В 1975 році батьки вписали мене до Пласту у Станиці в Ньюарку, де я почала свою довголітню приналежність. Після закінчення в 1984 р. я почала середню школу саме в Академії св. Домініка де брала участь у різних організаціях і проєктах. Я належала до різних клубів, а також писала статті і була два роки редакторкою нашої шкільної газетки „Argosі”.

Рівночасно я була технічною редакторкою нашого шкільного журналу і також писала там статті. Зі середньої школи я закінчила весною 1988 р. і здала матуру в Школі Українознавства. Осінню розпочала курси на Сітон Голл Університеті.

Хоча наука вимагає багато часу, я все нахожу час на пластування. Коли я закінчила роки в новацтві і перейшла до юнацтва, до гуртка „Чорнобривки” — тоді почалася моя правдива любов до Пласту.

В 1982 р. я поїхала на мій перший пластовий табір „Крок вперед” на „Вовчий Тропі”. Опісля я поїхала на ЮМПЗ — 82 та на юнацькі табори 83, 84 і 85 року. Наступного року я поїхала на КВТ-ІІІ, де закінчила третю пробу пластунки вірлици. Того літа була я також на новацькому вишколі п.н. „Виростеш дитино”. Вернувшись по літі до Ньюарку я стала сестричкою роя „Зайчики” та гуртковою мого гуртка. В листопаді мене вибрали заступницею гетьманівної на „Орликіяді”, а в січні наш гурток і я з ним деб’ютував на пластовій забаві. Мене провадив ст. пл. Петро Коритко і я як гурткова мала привілей вітати всіх гостей. Того літа я поїхала на новацький табір, як сестричка, а в серпні брала участь в ЮМПЗ-87 в Канаді. Наш гурток 402-В у підтаборі скобів та вірлиць виграв перше місце в загальному точкуванні, а Марта Мулик і я виграли друге місце в „Змагу до висот”. Після того літа я стала курінною 44-го куреня УПЮ-ок та провадила роєм „Іжачки”.

Минуле літо, червень і липень 1988 року це було моє найкраще пластове літо. В червні я разом із п’ятьома іншими дівчатами поїхала як старша пластунка на „Школу Булавних”. Там я навчилася загартованого пластування, побачила на чому справді Пласт полягає та здала інтензивний двотижневий вишкіл. Опісля я поїхала на „Вовчу Тропу”, як писар табору юначок, де я старалася передати свою любов до Пласту іншим булавним та юначкам. На наступний рік надіюся поїхати на табір як бунчужна, а покищо нетерпеливо чекаю чи діждуся іменування на Гетьманську вірлицю.

Крім пластування я дуже люблю читати, писати, фотографувати, співати, грати на фортепіані, ходити до школи, та мати до діла з українською молоддю. Я є частиною великої, зжитої родини. Це є щось чим я дуже дорожу. Крім того я маю багато до діла з людьми і все користаю з нагоди, щоб пізнати нових осіб. Тому радо їжджу на прогульки та пластові табори. Я люблю з людьми говорити, слухати їх, розрадувати їх, ділитися з ними думками та переживаннями. Люди є мені дуже потрібні і при їх допомозі я є щаслива особа.

ст. пл. вірл. Лада Гапій

ОТТАВСЬКА ПЛАСТОВА МОЛОДЬ ПОПРАЩАЛА СВОЇХ УЛЮБЛЕНИХ ВИХОВНИКІВ

Середа вечором, 24-го серпня 1988 р. була пам'ятною подією в житті нашої малої групи оттавської пластової молоді. Тогож вечора, в родинній атмосфері дому п-тва Котів, ми пращали наших щирих друзів і улюблених виховників, пл. сен. Михайла Лозу і його дружину пл. сен. Оксану.

Це була, з одної сторони, сумна подія для нас усіх присутніх а саме: Ванеси Божилів, Лесі і Павла Гринджер, Юрка і Осипа Кіс, Борислава, Зоріянни і Ярослава II Кіт, Оксани Осадчук та Оленки Пясецької, бо ми втрачали частину нашого кола друзів і приятелів.

Із другої сторони, це була також і мила подія для

нас. Наші виховники підчас спільної вечері, торта, „Многая Літа” та дарунків на дорогу, обіцяли нам що вони нас не забудуть і не залишать нас без провідництва. Вони тільки виїжджають до Ошави а це кілька годин їзди від Оттави. В Ошаві наш друг буде працювати поміж українською молоддю, як виховник і капелян при середній школі ім. о. Івана Перейми. Друг Михайло і подруга Оксана обіцяли нам теж що вони будуть нам далі помагати в нашій пластовій праці. Вони дуже нас заохочували, щоб ми старалися самі над собою працювати і досягати дальші пластові вмілості бо цього року, як ніколи, є брак виховників в нашій Оттавській Пластовій Станції.

Пращання о. Михайла і Оксани Лозів 24-го серпня 1988 р.

Посередині сидять о. Михайл і Оксана Лози. Зпереду сидять Зоріянна, Ярослав II, Борислав Кіт, Павло Гринджер і Юрко Кіс. Ззаду стоять: Оксана Осадчук, Леся Гринджер, Оленка Пясецька і Осип Кіс.

Між іншим, наш друг пл. сен. Михайло з 1987 р. є теж отцем дияконом. Отож ми були дуже захоплені вісткою, яку ми почули від нашого друга в жовтні,

Перша Служба Божа о. Михайла Лози 23-го жовтня 1988 р. О. Михайл благословить свою дружину Оксану.

1988 р. на Оттавських Всеканадських святкувань ювілею 1000-ліття Хрещення України, що він був недавно висвячений на священника. Ця радісна вістка була потверджена еп. Ізидором Борецьким під час екуменічного „Молебня”, коли він згадав, що на Україні було висвячено „шістьох молодих дияконів” підпільним еп. Павлом Василюком. А коли довідалися що наш виховник, а тепер вже і отець Михайл матиме свою першу Службу Богу в нашій ново-збудованій Соборі то ми прибули, щоб своєю присутністю його звеличати і привітати.

Служба Божа була відправлена в неділю рано, 23-го жовтня 1988 р. І хоч сніг впав на цей день то всеж таки храм був заповнений вірними, приятелями, знакомими, пластунами та батьками нашого нового отця.

Зворушливим моментом для нас і для всіх присутніх було коли наш о. Михайл уділяв священниче благословення. Спершу своїм сослужителям священникам, а відтак своїй дружині Оксані, батькові, мамі, сестрі і братові а потім всім присутнім включно із нами членами гуртка „Північне сяйво” і „Симфонія ч. 6.”

Опісля відбувся обід, на якому ми помагали доглядати гостей. Підчас промов був привіт від нашої Оттавської Станиці та від КПС нашому молодому священникові Михайлові. Ще одним зворушливим моментом була промова о. Михайла, в якій він описав свою подорож по Україні аж до Одеси, де він і других п'ять були висвячені тайно в одній кімнаті еп. Павлом та їхня, опісля, відправа в Соборі св. Юра у Львові.

Нашому отцеві Михайлові та його пані-матці Оксані бажаємо багато успіхів у новій духовній і громадській праці в Ошаві.

СКОБ

члени гуртка: „Симфонія ч. 6” і „Північне сяйво”.

(Правильні відповіді до СЛОВОГРИ, що була поміщена в „Юнакові” ч. 12/88 і додаткові інформації)

Правильні відповіді такі:

1Д, 2З, 3К, 4А, 5Б або Ж, 6Г, 7В, 8Л або Ї, 9Е, 10І, 11И, 12М або Й.

До 2. КАМБУЛА або КАМБАЛА (анг. flounder) це плеската морська риба, що відома у всіх відкритих морях, втому і на Україні. Тому не слід вживати запозиченої назви „фльондра”, коли маємо добру українську.

До 3. АКУЛА — це правильний переклад анг. shark. Не вживаймо, отже, непотрібно анг. „шарк”, ані польського слова „рекін”.

До 4. ЛОСОСЬ (анг. salmon) цінна риба поширена в морях і водоймах Півн. півкулі; два його роди живуть в Україні. Не мішати цієї назви з назвою тварини ЛОСЬ, що відповідає анг. moose.

До 5. Риба ПСТРУГ (західноукраїнська назва) або ФОРЕЛЯ (назва поширена на Центральній і Східній Україні) близько споріднена з лососем. Вона добре відома річковим рибалкам. Анг. назви двох її видів brook trout і rainbow trout мають українські відповідники СТРУМКОВИЙ ПСТРУГ та РАЙДУЖНИЙ ПСТРУГ.

До 6. Для анг. ріке маємо два українські слова ШУКА та ЩУПІАК (друга поширена більше в Західній Україні).

До 8. Морська риба з анг. назвою mackerel має аж три українські назви — найпоширенішу СКУМБРІЯ та її синоніми МАКРЕЛЯ і БАЛАМУТ. Поширена вздовж побереж як Півн. Америки, так і Чорного моря.

До 9. Анг. haddock по-українському ВАХНЯ або (гірше) „пikша”. (зрос.). Це морська риба, поширена

в Атлантийському океані, споріднена з доршем (ч. 12) і подібна до нього.

До 10. РИБА-МЕЧ (анг. sword fish)це велика океанічна риба, якої горішня щелепа творить довгий загострений „меч”.

До 11. ПАЛТУС (анг. halibut). Це морська риба з цієї самої родини, що й КАМБУЛА (ч. 2), поширена у водах Атлантийського і Тихого Океанів; немає її в Чорному морі.

До 12. Риба з анг. назвою cod або codfish живе в холодних водах Атлантийського океану. Її українська назва є ДОРШ (з нім.) або ТРИСКА (з рос.). З печінки дорша добувають ТРАН або РИБ'ЯЧИЙ ТОВЩ (ЖИР), що по-англійському зветься cod liver oil. Це джерело двох важливих вітамінів А і Д.

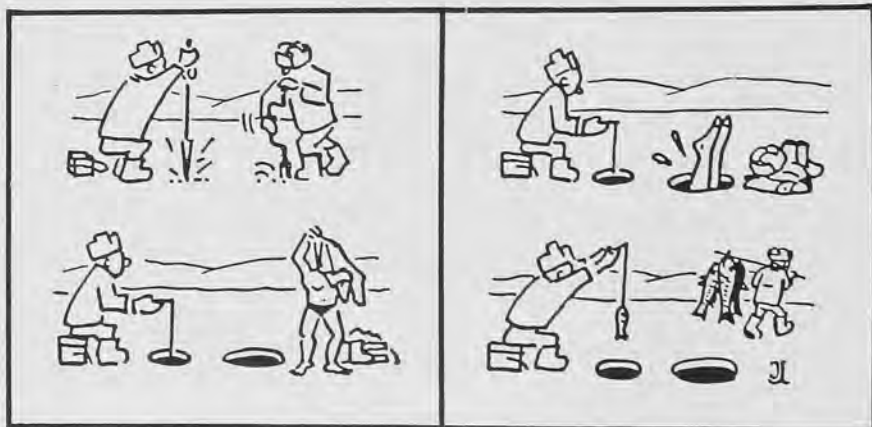
Очевидно, що крім названих тут риб багато інших можна знайти ще на меню, купити у крамниці з рибою, чи зловити на вудку. Для цікавих подаємо ще кілька анг. назв риб та їхніх українських відповідників. Ось вони:

bass — ОКУНЬ (пstrугуватий)
perch — ОКУНЬ (річковий)
sunfish — ОКУНЬ (звичайний та інші ще види)
bluefish — ЛУФАР
carp — КОРОП
catfish — СОМ
eel — В'ЮН
sole — назва кількох плекатих риб, між ними КАМБУЛА і ПАЛТУС (ч. 2, і 11)
turbot — ПАЛТУХА, КАМБУЛА ВЕЛИКА
whitefish — СИГ (також інші риби з білим м'ясом)

Більше про всі тут названі риби можуть юнаки і юначки, а головню їхні матері довідатися з цікавої та корисної книжки п.н. Наталія Чапленко. „Українські назви з куховарства й харчування”. Вид. Союзу Українок Америки, Нью Йорк 1980, 115 стор.

ВІЛАН

БЕЗ СЛІВ...

18-ТА РІЗДВЯНА ВИСТАВКА ПОШТОВИХ МАРОК СУФА

В днях 25-го до 27-го листопада 1988 року відбулася як звичайно вже традиційна передсвяткова виставка поштових марок у Відні, влаштована Союзом Українських Філателістів Австрії. Виставка стояла під знаком різдвяної марки, що її випустила австрійська пошта із іконою з української католицької церкви св. Варвари у Відні.

Виставка поштових марок СУФА відбулася у віденському ратуші, впродовж трьох днів. Першого дня австрійська пошта видавала „першоднівку” різдвяної марки, але на конвертах ще був і спеціальний штемпель в двох мовах німецькій та українській який зображує частину ікони із марки.

Марки запроєктувала пані А. Бечкер а виконала її п. М. Лаурент.

Спеціальний штемпель з датою 26-го листопада 1988 р. був присвячений ювілею 70-річчя поштового лету Відень-Львів. На печатці бачимо літак, який перший раз летів з Відня до Львова і назад в 1918 році. Побіч нього є зображені ратуші Відня і Львова.

Третій спеціальний штемпель з датою 27-го листопада 1988 р. був присвячений святові, що його влаштовує культурний відділ міста Відня в залі ратуші під назвою „Живе Різдво” і він зображує ікону св. Миколая з іконостасу в українській католицькій церкві св. Варвари у Відні. Іконостас намалював в 1775 році мистець Мойсей Суботич.

Презентація австрійської різдвяної марки відбулася в дні 26-го листопада і її перевів генеральний директор австрійської пошти д-р Й. Сінделька. Церковний хор під орудою відомого композитора і диригента проф. Андрія Гнатишина відспівав українські колядки.

СУФА випустив на всі спеціальні штемплі святочні конверти. Офіційну першоднівку виконала А. Бечкер.

ПОВОРОТ У КОЛИСКУ

Того ранку, пробудження із твердого сну тривало дещо довше ніж дома. Перше, що я відчув був холод, який лагідно впливав у легені крізь ніздрі. Гм, це було щось відмінне від інших ранків. В додатку до холоду, я відчув запах листя і соснового чатиння. Кажуть люди, що запах — це зміст найсильніший у викликуванні образів із минулого. Тому і не диво, що ранішній запах лісу привів мене скоро до свідомости.

Лежав я горілиць у пуховому мішку, голова у капузі мішка, а кругом — тишина. На дворі зовсім тихо. Прислухаюся до тишини. Щоби краще чути, спускаю трохи капузу і висуваю вуха. Брр, таки добре зимно поза мішком. Лежу тихо і слухаю. Ця тишина справді характеризує осінню пору року в лісі. Проте чую тихеньке шкрабання по шатрі: чи це дощ? Не думаю, бо дощеві краплі сильніше б'ють об полотно. Обертаюся до дверей шатра і відсуваю плахту на кілька сантиметрів. Прикладаю голову до землі щоби заглянути в малий отвір, і раптом відчиняються в мене очі: гей, та надворі падає сніг! Застиг я в такій позі довшу хвилину: що ж ми будемо робити? Ми приїхали на канойкарську прогулку, а тут, сніг! От, біда. І як тепер вияснити цей феномен цим „типам“ у шатрі? Треба придумати оборону, заки мене висміють і пойдуть назад додому.

„Вовкулаки“ запивають теплий чай після вечері. Зліва до права стоять: Горлоріз, Наркоман, Офіцер, Кістяк, Молоко.

В таку пізню осінню пору члени куреня У.С.П. „Вовкулаки“ поїхали на дводенну канойкарську прогулку до парку Алгонквін, у північному Онтарію, в Канаді. Канойкарські пригоди звичайно переживається в дещо тепліші пори року, коли можна ранками стрибнути в озерце та відсвіжитися. У нашій випадку стрибок у воду не лиш би пробудив усі м'язи, а таки міг би викликати звичайний атак серця. Отже, наш перший ранок пройшов без купелевих строїв; навпаки, „Кістяк“ (Маркіян Гаврилюк) ви-

Наркоман „змайстрував“ вітрило з парасолі, а Горлоріз ззаду підсміхається з цієї „техніки більшої“.

ліз із шатра в трьох светерах і двох куртках, а „Наркоман“ (Славко Галуґа) взагалі запротестував проти порушення прав людини, значить він пішов на штрайк і не хотів взагалі висувати свій ніс поза теплий мішок.

Того ранку було досить зимно, сніг падав великими клапцями а вітер безнастанно задував його за карк. Проте при допомозі теплої каші вдалося нам підняти температуру наших тіл кілька ступенів: отже, все було під контролею. Залишивши таборову площу за нами, наші три канойки поплили на зустріч пригодам...

„Офіцер“ (Андрій Мончак) сидів зпереду канойки і що якийсь час підтягав руки до уст і дмухав у рукавиці тепле повітря. При стерні канойки „Мікроба“ (Юрко Мончак) давно перестав хухати в рукавиці і рішив, що краще буде коли руки зовсім задубіють, бо тоді не відчуватиме зимна ані болю. В сусідній канойці „Горлоріз“ (Гриць Дичок) обіцяв „Молокові“ (Ромкові Даревичеві) цілу свою спадщину, в заміну за його старі рукавиці. Очевидно Молоко хотів скоро доробитися, і віддав йому запасову пару рукавиць.

Виплила наша мала флотилля із затоки на озеро. Довкруги шуміли темнозелені сосни, а безлисті клени лише простягали свої гіляки вгору до хмар, немов заkostenілі пальці канойкарів. Перепливаючи озеро, вітер нащастя дув у плечі, так що не доводилося тяжко веслувати. „Наркоман“ як інженер скоро витягнув свою колірову парасоллю і напняв її перед собою, як вітрило.

Залишивши вітряне озеро за нами, ми заплили у вузьку річку, яка гадючкою вилася серед очерету і кушів.

При однім закруті річки, „Мікроба“ раптом застиг у безрусі, показуючи рукою вбік, на беріг. Серед шуварів і кушів видніла пара велетенських рогів, а під ними — видовжена голова лося. Задні дві

Немов на рекламі папіросів: Молоко рішив сам продовжувати прогульку.

канойки спокійно доплили до нас, і тоді ми потихо зблизилися до берега. Лось не звертав на нас уваги і продовжував пастися край води. Внедовзі він цілий вийшов із кущів, і щойно тоді ми усвідомили який він великий. Найдивнішим були лося ноги, які нагадували довжелезні прутики, на яких спочивала видовжена бочка — тулуб лося. Поволо лось подався поза смереки вглиб лісу, лишивши шестеро зачарованих канойкарів за собою. Колись індіанці чигали за такими звірами, полювали їх, щоб опісля вигодувати свою сім'ю, вшити зі шкіри мокасини та сорочки, а з рогів вирізьбити жінкам намисто чи інші прикраси. В сучасну пору, часто в осені бачимо авта які вертаються до міст із нещасною головою лося прив'язаною до даху. Чи це була велика штука вполювати такого звіра, сидячи в теплій криївці, із рушницею в руці? Ми рішили кращим способом полювати: „Мікроба” поволо витягнув з наплечника фільмовий апарат...

Після обіду випливали ми на маленьку річку серед величезного поля, вкритого шуварами та очеретом.

В одному місці ми напорилися на греблю бобрів: виставали стовбури, колоди — вода переливалася через верх, а по другій стороні великий бобр. Ой горе; нема навіть де ступити ногою поза канойку, бо всюди мочари, багна. Ми рішили піти в наступ на греблю, але нікому з нас це не вдалося. Лиш бистрий ум (і весла) канойкарів врятували ситуацію від катастрофи.

Западав сумерк, а нас ще чекали два портажі, та плавба двома озерами заки ми мали доплисти до місця нічлігу. Небо було зовсім вкрите густими хмарами, що прискорило прихід ночі. Перший портаж, довгий на 500 метрів, вдалося нам ще перейти в пів-темноті; проте, коли ми дійшли до його кінця, нас застала цілковита **темнота**. Рішили ми далі продовжувати **мандрівку**, і з таким наміром повитягали ми ліхтарки та пустилися плисти озером. На

воді стелився туман, і серед тишини було чути лиш спокійне хлюпотіння весел та канойок. Перепливши озеро треба було знайти стежку наступного портажу. А тут — комплікація: в темноті нічого не видно, а туман не пропускає слабе світло ліхтарок. Просуваючися повільно попри беріг, врешті нам вдалося спостерігти жовтеньку табличку, яка вказувала на стежку.

Сам портаж не був надто легкий, тим більше, що тягнувся він стрімким берегом понад кількометер. Зі самого початку дряпалися ми по багnistій стежині вгору, а коріння шпортало ноги на кожному кроці. На плечах наплечник і канойка були немов з олова: в додаток, треба було присвічувати ліхтаркою, щоби не згубити стежки, та щоби не запороти носом у дерево.

На щастя портаж закінчився щасливо над берегом озера, і все, що нам лишилося, це було знайти острівчик на якому ми мали розтаборитися на ніч. Тут знову приходилося присвічувати ліхтарками. На вершку острова розложилася полянка, де скоро і вирости два шатра. „Наркоман” відразу ж подався у лісок на розшуки за дровами, і внедовзі полинули іскорки ватри вгору. Вечеря, хоча і пізна, смакувала як ще ніколи: у розмові виникло питання: чи на острові є ведмеді та інші хижаки, чи ні? „Молоко” твердив, що ведмеді не бавляться в „Робінсона” і що не припливуть до нас зі суші — вода для них надто зимна. „Офіцер” понюхав повітря зліва і зправа, і переконливо заявив: „Тут навіть нема паршивого енотика”. „Мікроба”, хоча не дуже то боявся ведмедів, таки підвісив свій наплечник на гіляці, так як і мішок з харчами. Відспівавши молитву і „Ніч вже йде”, ми простягли наші змучені кости у теплих мішках.

„Наркоман” питає: „Чи ми вже тут?”, а „Молоко” іронічно відповідає: „Ти знаєш, ми заблудили!”. Субота рано, серед снігової бурі.

Давні експлоратори втікають від індіанців: Кістяк підспівує собі „Най би ся когут знуdiv“, а Молоко мріє про дорогу „Герші“.

Другого ранку на дворі було добре зимно, хоча, на щастя, вже сніг не політав, та й вітру не було. Тепла каша знову дещо розігріла закостенілі м'язи, і вневдовзі ми рушили в дальшу путь.

Коли першого дня наша плавба йшла вузенькими потоками, то другого дня ми стрибали з одного маленького озера в друге. Біля полудня сонце зазирнуло крізь щілини в хмарках. Це додало більшої нам бадьорости. Вневдовзі й хмари зовсім розійшлися а на голубім небі сонце розпростерло своє проміння у цілій своїй красі та величі.

Останній портаж був найдовший — майже повних три кілометри.

Цю трасу ми пройшли за три четверти години, та коли ми готувалися сідати назад у канойки, виникла мала проблема: десь подівся „Наркомана“

рятунковий пояс. Він був прив'язаний до носа канойки, та при портажі напевно відв'язався і лишився десь на стежці. Наркоман усміхнувся і побіг стежкою назад. За чверть години з лісу вибіг наш Наркоман, із рятунковим поясом у руках і гучним „Є-є-є-є-є“. Ми завважили, що по дорозі „Наркомана“ довгі штани перемінилися у короткі; та про цю штуку треба особисто розпитатися у „Наркомана“.

Остання путь нашої прогульки попроварила нас назад на місце де ми почали нашу дводенну мандрівку: проплили ми широким колом понад 40 кілометрів. Сумно було витягати в останній раз канойки на сушу, та пакувати наплечники назад до авт. Тут теж і відчули ми великий контраст поміж прогулькою а тут, близько цивілізації... Серед природи, де не було ні живої душі, було якось вільно, свобідно, безжурно, спокійно. Там панувала тишина, і ми почувалися співжителями природи. А тут, при автах, при знаках цивілізації, ми відірвалися від природи, стали її чужими. Шкодою лиш, що в майбутньому стане нам чимраз тяжче нав'язувати „рівноправність“ із природою, і що вкінці ми згубимо це відчуття інтимної приналежності до незаторкненого лісу. Правда, відкриваються нам нові світи, нові плянети. Зустрінемося з новими краєвидами, може і різними фізичними принципами. Це все буде для нас новим, буде вивозом для непосидючих душ. Проте може ми затратимо єдність із землею природою, із колискою яка нас випустила зі своїх обіймів. Але... може я помиляюся... В кожному разі на другу осінь ви вже знаєте, де я поїду на зустріч пригодам...

ст. пл. Юрій Мончак

СЕНЬЙОРИ

ЗУСТРІЧІ З МИНУЛИМ

(із завдань учнів 8 і 9 клас Свято-Миколаївської школи, Торонто)

Одного дня в музею я бачила старого пана. Він був одягнений, як монах. Я знала, що я цього пана колись бачила. Так, це був літописець Нестор. Я до нього підійшла, і він мене гарно привітав. Я його запросила на чай. Ми поїхали до ресторану. Літописець Нестор розповів мені, як жили монахи. Він також розповів мені, як виглядає Печерський монастир. Літописець Нестор, був дуже приємний. Він мені розповів, що він прийшов на світ, як ангел, щоб розказати Богові, що тут діється. Він зі мною попрощався і передав оригінальний твір — „Повість временних літ”.

Лариса Кондрацька

Одного дня я сиділа в тіні під великим деревом і мріяла. На моїй думці були часи, коли в Україні володів Володимир Великий. Як радісно було б мені бути на хрещенні України!

Раптом я завважила, що переді мною була велика маса людей. Я блимнула очима. Де я була? Тоді я побачила ріку і людей, які стояли в ній. Може, я була на хрещенні України? Але де був Володимир Великий? І тоді я побачила його, князя Володимира Великого. Він стояв на малому горбку і тримав хрест у руках. Але мама в моїй хаті не буде вірити мені, що я була на хрещенні України. Я повинна знайти собі якусь пам'ятку з цієї пригоди. Але, яку? А, може, князь Володимир буде знати? Я підійшла до нього і попросила про пам'ятку з хрещення України. І князь Володимир подарував мені свій хрест. Я подякувала йому і пішла шукати дорогу назад у мій час. Раптом я сиділа під великим деревом, у його тіні. „То тільки був сон” — подумала я собі. Та в ту хвилину я побачила хрест, що лежав коло мене. Я справді була там! І я не могла дочекатися, щоб сказати про це своїй мамі! —

Наталія Воробець

Уже довгі роки вів князь Володимир війну з диким народом печенігами. Вони вже зайшли в українські степи і стали облягати Київ. Оточили город довкола, щоб ніхто не міг ні з Києва вийти, ні до нього зайти.

Нам у місті не вистачало харчів, і почався голод. Люди не знали, що робити. Скликали всю старшину на віче, щоб обговорити становище. Дід Степан сказав, що по другому боці Дніпра стоїть один княжий воевода з військом, але він не знає, що в Києві така біда і не спішить з поміччю. Хтось мусів піти закликати його. Це було дуже небезпечно, але мій брат Петро відважився це зробити. Петро пішов до печенізького табору з уздечкою в руках, ніби шукаючи свого коня. Так обдурив печенігів, кинувся

до Дніпра і став плисти до другого берега. Він швидко переплив і повідомив воеводу про стан Києва. Воевода швидко прибув з військом до Києва, і злякані печеніги почали втікати.

Так мій брат врятував місто.

Маруся Крав

Останні слова, які я чула — це було „Не забудь зробити завдання про хрещення України.” Я дивно чулася, так, якби кудись летіла. Як я збудилася, я опинилася в полі, серед пахучих квіток, а здалека можна було чути голос трембіти. Я думала, де я опинилася, і тоді до мене підійшла молода дівчина. Я запитала її, де я була, і вона сказала, що в Русі-Україні. Я пішла з нею до її хати. Її родина готувалася їхати до Києва на хрещення. Я їм допомогла і разом з ними поїхала. Як ми прибули до Києва, то я була дуже схвильована, бо я не могла повірити, що справді буду хрещена в Дніпрі. Але, як ми входили в Дніпро, я опинилася в моїй класі, в українській школі. І тоді я пізнала, що це мені приснилося.

Тамара Медвідська

Одного разу ми всією родиною пішли до міста, до крамниці з старовинними речами. Мій тато купив старовинний срібний кишеньковий годинник. Цей годинник мені так подобався, що я взяла його до своєї спальні перед сном, щоб добре на нього подивитися. Хотіла наставити годину, тому потрібно було повернути стрілки назад. На моє здивування стрілки почали повертатися все швидше і швидше, і я не могла нічого зробити, щоб зупинити їх. Із здивуванням я дивилася на годинник, а стрілок уже майже не було видно... Раптом бачу природу — гори, ліси, якісь люди ходять, і себе бачу між ними. Люди якось дивно вдягнені, але привітні, і з здивуванням дивляться на мене. Нарешті бачу велике місто, а поруч пливе широка ріка. Коло ріки багато людей, а посеред людей на підвищенні стоїть князь з хрестом у руці. Гарно одягнений, весь одяг обшитий сріблом і золотом. Князь оточений людьми та священиками. Питаю людей, який це рік, а мені відповідають, що 988. Я зрозуміла, що це Хрещення України! І це князь Володимир Великий! Люди почали входити в воду Дніпра, а другі виходити. Я стояла на краю берега, і хтось з людей, нехотючи, зіпхнув мене в воду. Я так злякалася, що аж прокинулася зі сну. Лежу на ліжку з старовинним годинником у руці. Мені було дуже шкода, що я не побачила до кінця цієї великої події Хрещення України!

Маруся Немилівська

Ішов дощ. Може й тому мені спалося дуже міцно. Чи це у сні, чи в уяві полинула я в якусь темряву і раптом виринула на Україні, серед степів осяяних світлим сонцем, біля річки Трубежа, де тепер місто Переяслав. По одному боці річки стояли війська князя Володимира, а по другому печеніги. З цього було видно, що незабаром відбудеться велика битва. Я дивилася, куди сховатися, але події розгорнулися інакше. Раптом з-поміж печенізького війська виходить велетень-воjak і викликає на двобій когось з українського війська з такою умовою, що хто переможе, то й ціле військо буде вважатися переможцем. Князь Володимир скликав раду, кого післати на двобій, але не було такого, щоб міг побороти печенізького велетня. Але раптом з рядів княжого війська виходить молодий юнак низького росту і каже, що він готовий перемогти печеніга. Вдома перед службою в війську він мочив і виправляв шкіри і в гніві міг їх розірвати. Отже післали його. Як печеніг побачив юнака, то аж розсміявся, але як цей юнак ухопив печеніга обіруч і кинув ним об землю, то той загинув на місці. Печенізьке військо, побачивши це, розбіглося на всі сторони. Князь Володимир збудував на цьому місці город і назвав його Переяславом, бо юнак перейняв славу від печеніга...

Несподівано я пробудилася, а надворі ще даліше блискало та гриміло. Я старалася ще раз заснути, але повернутися на Україну більше не пощастило.

Наталія Немилівська

* * *

Одного вечора я ліг спати. Але як я збудився, то я не був у ліжку, а перед великою, чудовою палатою. Люди були дивно вдягнені. Я думав, що це мені сниться, але це не був сон. Я увійшов у палату і побачив якогось князя. Це був Володимир Великий! Я був убраний у своїй піжамі, і він мене завважив. Я з ним запізнався. Він сказав мені, що він нині охрестить Україну. Я не міг вірити. Я пішов 1000 років назад! Він сказав, що я також можу охреститися. Я згодився. Як тільки закінчилося хрещення України, мені голова закрутилася, і я зомлів. Як я збудився, то опинився серед битви козаків гетьмана Івана Виговського з москалями. Я зразу знав, що зробити. Я знайшов великий камінь і, увійшовши в шатро московського царя, талапнув його ним. Цар згинув на місці. Москалі не мали провідника, і гетьман легко

виграв боротьбу. Він тоді прийшов до мене і подякував мені за відвагу та дав мені велику золоту медалью і свою шаблю. Я широко подякував. Тоді знову мені голова закрутилася, і я зомлів. Коли прокинувся, то опинився в часі кінця II-ої Світової війни в Києві. Я сказав українцям, що вороги зроблять і на які землі вони будуть йти. Це їм дуже допомогло, бо вони все були готові на ворога. Завдяки моєму знанню Україна нарешті стала вільною і я був її найбільшим героєм... Мені знову голова закрутилася, і я зомлів. Я збудився і побачив себе в ліжку, але в чужім домі. Ні, це був мій дім! Біля мене були мої батьки. І ми були в Україні! Україна стала вільною!

Я тепер живу в чудовім домі. Україна чудова.

Слава Богу, що Він дозволив мені, щоб я врятував Україну!

Роман Рожанець

* * *

Як кожного ранку, так і сьогодні Ольга, встаючи, будить мене. А мої дві молодші сестри ще міцно сплять. Ольга все скоро встає, бо мусить вспіти до праці. А я, вдячна за тишу, починаю читати собі поезії, які я переписала в бібліотечі. Незадовго встає ціла родина, і я з сестрами готуємо сніданок. По сніданку мама розділює кожній з нас наші денні заняття. Я маю піти до міста та купити матерію на сукню для Марусі, наймолодшої сестри. Я все любила ходити до Петербурга на купно. Я люблю йти через парк, де малярі малюють людей, люблю дивитися на великих пань (як вони висідають з візків) і на їхні прекрасні сукні. Тим разом заходжу до крамниці і бачу молодого юнака в убогій одежі. Купує нитки для своєї господині. Я пізнаю його, — це той самий, що минулого тижня змальовував у парку статую богині, а як я підійшла ближче, він швидко звинув свою роботу і відійшов. Тепер я заговорила до нього, і ми познайомилися. Його звать Тарасом і він дуже любить малювати і дуже любить книжки. Ми разом ідемо до бібліотеки. Там читаємо деякі поезії, оглядаємо альбом картин славних малярів. Час минає швидко, і я нараз пригадую собі, що пора мені вертатися додому і що мама буде гніватися. Скоро прощаюся та поспішаю додому.

Так то перший і останній раз стрінула я потім великого Тараса Шевченка.

Таня Масник

ДАТКИ НА ПРЕСФОНД „ЮНАКА І ГОТУЙСЬ”, що вплинули від 15 вересня до 15 грудня 1988 року

ЗСА:
\$600.00

- Пожертва на прес-фонд „Юнака”,
Родини і Приятелів св. п. Софії Михайлів
на її могилу (Дивись „Замість квітів на
могили”)
- 50.00 — Пожертва Родини Вовчуків на
прес-фонд „Юнака” (Дивись „Замість
квітів на могилу” інж. Піка Пясецького).
- 365.00 — Склали пожертву на прес-фонд
„Юнака” — Мати та Приятелі (Дивись
„Замість квітів на могилу” св. п. Зенона
Романа Павловича).
- 120.00 — Дальша жертва на дарункові
передплати Ярослава Цюка і Олега (сина)
у 20-ту річницю смерті Ольги Цюк
(дружини і матері). (Дивись „Пожертви
на дарункові передплати
- 70.00 — Пожертва Родини і Приятелів на
прес-фонд „Юнака” Люби Яцишин в
пам’ять великого приятеля Антона М.
Яцишина (Дивись „Замість квітів на
могили” Антона М. Яцишина).
- 25.00 — Пожертва (\$15.00 — на „Пластовий
Шлях” і \$10.00 — на прес-фонд „Юнака”)
пл. сен. Миколи Кавки (Дивись „Замість
квітів на могилу” св. п. Мирона
Утриска).
- 45.00 — Склали пл. сен. Віра Андрушків і пл.
сен. Михайло Витягловський на
прес-фонд „Юнака” (Дивись „Замість
квітів на могилу” св. п. Фаліни
Любінецької-Кульчицької).
- 40.00 — Марійська Дружина при Церкві
Пресвятої Трійці в Кергонксоні, Н.Й. на
дарункову передплату Ользі Марінгук з
Бразилії. (Дивись „Дарункові
передплати”).
- 170.00 — Склали на прес-фонд „Юнака”
Приятелі св. п. Богдана Соболти (Дивись
„Замість квітів на могилу”)
- 100.00 — Склали на прес-фонд „Юнака” л-р
Ігор і Марта Федорови з дітьми замість
квітів на свіжу могилу пл. сен. Лідії
Тамари Голян.

- 50.00 — Пожертва на прес-фонд „Юнака” пл.
сен. Ігоря і Мотрі Воевідків (Дивись
„Замість квітів на могилу” пл. сен.
Наталії Каменецької)
- 50.00 — Пластова Група в Бріджпорті склала в
пошану св. п. Марії Пелешук — дружини
пл. сен. Василя Пелешука (Дивись
„Замість квітів на могилу”).
- 24.00 — Склали на прес-фонд „Юнака” ст. пл.
Роксана Гнатейко — \$12.00 і ст. пл.
Тиміш Гнатейко (\$12.00) з Кліфтону,
Н. Дж.
- 50.00 — Пожертва пл. сен. Мирослави Гук і п.
Ірини Пік на прес-фонд „Юнака” в
пам’ять Роми Гладкої (Дивись „Замість
квітів на могилу”)
- 50.00 — Пожертва на прес-фонд „Юнака” пл.
сен. Олександра і Дарії Якубовичів та
Степана і Бронислави Боднарчуків
(Дивись „Замість квітів на могилу” св. п.
Осипи Михайленко)

Канада:
25.00

- Даток пл. сен. Богдана Казимири з
Ріджайни на Фонд Дрота з нагоди
відмічення громадської діяльності пл.
сен. Антоніні Горохович, що відбулося в
Торонті 11 грудня 1988 р..

\$1834.00

- Разом — в тому \$1809.00
американських і \$25.00 канадських

ПОЖЕРТВИ НА ДАРУНКОВІ ПЕРЕДПЛАТИ „ЮНАКА”

Відзначаючи двадцятую сумну річницю смерті
св. п.

ОЛЬГИ З МАРЧУКІВ ЦЮК

складаємо дальших \$120.00 на створений нами фонд
постійної дарункової передплати журналу „Юнак” для
незаможних юнаків чи юначок.

**Ярослав — чоловік і Олег — син
Філядельфія, ЗСА**

Марійська Дружина при Церкві Пресвятої Трійці в
Кергонксоні, Н.Й. пожертвувала чергову передплату
„Юнака” в сумі \$40.00 — для Ольги Марінгук з Бразилії.

НА ФОНД ДРОТА

Пл. сен. Богдан Казимира з Ріджайни, Канада,
пожертвував \$25.00 — на Фонд Дрота з нагоди
відзначування громадської діяльності пл. сен. Антоніні
Тоні Горохович, що відбулося в Торонті 11 грудня 1988 р.

Замість квітів на могилу

св. п.

СОФІЙ МИХАЙЛІВ

склали на потреби пластового журналу „ЮНАК” по \$100.00 — Родина Михайлів, д-р Олександр і Ярослава Гудзяк, Олександра і Юрій Машики, Стефанія Шипула, Михайло Шипула; \$30.00 — Ірина і Лев Вербицькі; \$25.00 — Ольга і Михайло Косаревичі, Євген і Стефа Гутовичі; \$20.00 Микола Кавка з родиною, разом — \$600.00. Пожертви переслав син Покійної пл. сен. Богдан Михайлів.

Замість квітів на могилу

сл. п.

пл. сен. інж. ПІКА ПЯСЕЦЬКОГО

склала на прес-фонд „Юнака” \$50.00 — Родина Вовчуків.

Замість квітів на могилу

сл. п.

ЗЕНОНА РОМАНА ПАВЛОВИЧА,

що змалку був членом Пластової Станиці в Рочестері, склали Приятелі Родини, згідно з її бажанням на прес-фонд „Юнака” \$365.00. \$85.00 — Стефанія Вовкович, мати Покійного, по \$50.00 — Мирон і Уляна Баб'юки, Володимир і Ірма Пилишенки, Богдан і Тамара Гурані; по \$25.00 — Михайло і Наталія Слободинські, Б. і С. Венгльовські, Юрій і Нона Кравси, Анатоль і Слава Коби; по \$10.00 — Мирослав і Анна Мартинці, Богдан і Лідія Хом'яки, Роман і Анна Згути, — разом \$365.00. Пожертви надіслав пл. сен. Богдан Гуран, ЧМ.

Замість квітів на могилу

св. п.

великого прихильника пластунів

бл. п. АНТОНА М. ЯЦИШИНА,

який народився 25 січня 1916 року в Голешеві, повіт Стрий, склали на прес-фонд „Юнака” \$50.00 — Тарас Яцишин, \$20.00 — Ірина і Володимир Піки й Мирослава Гук, — разом \$70.00.

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. МИРОНА УТРИСКА

склав пл. сен. Микола Кавка з Станиці Філядельфія на прес-фонд „Пластового Шляху” \$15.00 і на „Юнака” — \$10.00 Даток надіслала пл. сен. Слава Білас — скарбник.

Замість квітів на могилу

сл. п.

пл. сен. ФАЛИНИ ЛЮБІНЕЦЬКОЇ-КУЛЬЧИЦЬКОЇ склали на прес-фонд „Юнака” \$25.00 — Віра М. Андрушків і \$20.00 — Михайло Витягловський. Пожертву надіслав пл. сен. Ігор Король з Детройту.

Замість квітів на могилу

св. п.

великого приятеля Пласту

БОГДАНА СОБОЛТИ

і дуже активного члена Пластприятю склали на прес-фонд „Юнака” \$100.00 — Петро і пл. сен. Людмила Дармограї; \$50.00 — пл. сен. Андрій і пл. сен. Віра Косовичі; \$20.00 — пл. сен. Юрій і Христина Навроцькі. Разом \$170.00

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

пл. сен. ЛІДІЇ ТАМАРИ ГОЛІЯН

Дорогої нам приятельки і ревної пластунки родина склала \$100.00 — д-р Ігор і Марта Федорові з дітьми Мотрею, Марком і Олесем, висловлюючи найглибші співчуття Родині.

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. НАТАЛІЇ КАМЕНЕЦЬКОЇ

склали на прес-фонд „Юнака” \$50.00 — пл. сен-ри Ігор і Мотря Воевідки з Рено, Невада.

Замість квітів на могилу

св. п.

МАРІЇ ПЕЛЕЩУК

дружини пл. сен. Василя Пелешука з Пластової Групи в Бріджпорті, на прес-фонд „Юнака” склала Пл. Група \$50.00. Пожертву надіслав пл. сен. Володимир Шуст.

Замість квітів на могилу

св. п.

ОСИПИ МИХАЙЛЕНКО

склали на прес-фонд „Юнака” по \$25.00 — Олександр і Дарія Якубовичі та Степан і Бронислава Боднарчуки. Пожертву надіслала пл. сен. Олександра Юзенів.

Усім Жертводавцям, що плекають пам'ять про Померлих Приятелів і які розуміють потребу пов'язання її з друкованим словом у нашому юнацькому журналі „Юнак” від Редакції, Адміністрації та Дирекції Пластового Видавництва подяка, що пливе з глибини сердець наших. Дякуємо! І бажаємо духового багатства, щоб могли миритись з болем по втраті Померлих! Редакція „Юнака”.

Хто з Вас подорожує

- літаком ● кораблем ● поїздом ● автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.

Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

**THE FUTURE
BAKERY**

735 Queen St. West, Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

Читайте і Передплачуйте

Пластові Журнали

„Готуйсь” і „Юнак”

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ і ПЛАСТУНКИ

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстарішій кредитівці
у Торонті

**Українська
Кредитова Співка**

Центрاليا 295 College St. Toronto, Ont. M5T 1S2
Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ 3635 Cawthra Road
(біля Української Католицької Церкви)
Tel.: 272-0468

Відділ 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Відділ 225 The East Mall, Unite 16,
Etobicoke, Ontario
Tel.: 233-1254

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання
помагати членам в економічних справах порадами і
фінансово.

Наша справа — служити членам!

FOR COURTEOUS FRIENDLY SERVICE

COMMUNITY TRUST

2271 BLOOR STREET WEST
TORONTO, ONTARIO, M6S 1P1

Ціна \$2.00

ОЛЕНЬ

СОКІЛ

БДЖОЛА

БАРВІНОК

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА**

"САМОПОМІЧ"

**І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ
"САМОПОМІЧ"**

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙКУ —

*запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.*

Години урядування:

Понеділок	6:00 — 9:00 вечір
Вівторок	6:00 — 9:00 вечір
Середа	9:00 — 1:00 ппол.
Четвер	6:00 — 9:00 вечір
П'ятниця	6:00 — 9:00 вечір
Субота	9:00 — 1:00 ппол.

Щадіть, позичайте та полагоджуйте всі свої
фонансові потреби в своїй рідній Українській
Фінансовій Установі.

Кредитова Кооперативна платить вищі відсотки
від звичайних ощадностей якого-небудь банку
чи шадниці.

А також даємо на дуже догідних умовах
всякого роду позички.

ЗАЙДІТЬ ДО НАС ЧИ ПОТЕЛЕФОНУЙТЕ:

229 Hope Ave. Passaic, N. J. 07055. Tel. 201-473-5965

"... виховання — це надавання дум-
нам і почуванням якогось напрямку", —
наше Олександр Тисовський-Дрот. Пла-
стова преса саме й сприяє виконанню
цього завдання.

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передпла-
чуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і нова-
нів та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й
загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал до-
рослого членства Пласту, Пластприяту і
загалу батьків, які цікавляться вихован-
ням і громадськими справами.

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED

REALTOR — INSURANCE BROKER

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404

2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555

5302 Dundas St. West — Tel.: 236-2666

CHOLKAN INSURANCE: BROKERS LIMITED

5302 Dundas St. West, Etobicoke — Tel.: 239-7733

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303